

[Hvidberg.]

løbet af et år. Hvis man nu tænker sig en så streng optagelsesprøve gennemført — og hvad kan man ikke tænke sig? — kan man jo spørge: Hvordan vil det komme til at stå til hinanden, at man på den ene side gennemfører så streng en optagelsesprøve på de almindelige seminarier og så på den anden side gennemfører en lov, ifølge hvilken man kan blive lærer, opnå lærerembede i den danske folkeskole, uden hverken optagelsesprøve eller afgangseksamen eller noget som helst? Det er da givet, at så vil der komme en strøm af mennesker, som går udenom denne optagelsesprøve og gennem den frie læreskole og ud i den danske folkeskoles lærerembeder, og det er min ærlige overbevisning, at dette ikke vil være til gavn for den danske folkeskole i det lange løb.

Jeg har for stor respekt for kundskaber til at kunne anbefale noget sådant, og jeg har også respekt for dem, der gennem arbejdet, måske ovenikøbet gennem kamp, i 4—5, måske 6 år har tilegnet sig sådanne kundskaber på et sædvanligt seminarium.

Nu hævder imidlertid den ærede ordfører for forslagsstillerne, at kærnen i denne sag er forældrenes indflydelse på lærervalget, og han påstår, at forældrene ikke kan få de lærere, de vil have, i mange tilfælde kan det i hvert fald ikke, og den ærede ordfører nævner eksempler og refererer samtaler, rent private samtaler af forskellig art, der har været ført, måske i al gemytlighed, med en minister i tidligere tider — hvad ved jeg om, hvilken minister det har været? — jeg må dog sige, at sådanne referater har jeg ikke så forfærdelig megen respekt for. Men hensyn til dette, at man ikke har kunnet få de lærere, som man ville have, vil jeg spørge: Tror den ærede ordfører alligevel ikke, at Danmark er det sted i verden, hvor forholdene på dette område er de frieste? Det tror jeg, der er næppe nogen andre steder i verden, hvor man har en sådan frihed i den henseende, som man har her; og der er da altid den

udvej for den kreds af forældre, der ikke kan få den lærer, de vil have, at de danner en friskole. Det er derfor, vi har vor friskolelovgivning.

Jeg synes, man må henvise forslagsstillerne til at afvente, hvad der kommer ud af det foreliggende forslag til en ny læreruddannelseslov. Hvis der skulle komme det ud af det, at man alligevel ikke gennemfører så streng en optagelsesprøve og desuden gennemfører en væsentlig frihed for eksamen, så er der, hvad eksamen angår, i virkeligheden ikke så forfærdelig stor forskel på den frie lærerskole og de almindelige seminarier, man da får her i landet. Så kunne det være, at forslagsstillerne hellere skulle ændre disse frie lærerskoler lidt og føre dem over i retning af seminarier af den art, man tænker sig at få gennemført her i landet. Forskellen bliver såmænd ikke så stor, og det kunne godt være, at en sådan fri lærerskole kunne bevare noget af sit præg, af sit åndelige ansigt også som seminarium. Derfor synes jeg, at man skulle lade hele dette forslag ligge foreløbig. Så kunne vi engang senere, når læreruddannelsesloven er gennemført og vi har set, hvordan den bliver, tage denne sag op og igen tale derom.

Jørgen Jørgensen (Lejre): Der vil sikkert fra alle sider være enighed om, at det har været af umådelig værdi for højnelsen af folkeskolen, at man i sin tid gennemførte bestemmelser, der fastsatte visse minimumskrav som betingelse for at kunne ansættes som lærer i folkeskolen. Når man undertiden så stærkt kritiserer systemet, som vi har, med en fastsat uddannelse som betingelse for at kunne blive ansat som lærer i den offentlige skole, synes jeg dog ikke, man må glemme, at de fastsatte krav til læreruddannelsen har betydet en mægtig højnelse af skolens undervisning. Vil man deroverfor sige, at de gældende regler er for stive og faste og i nogle tilfælde mangler den bevægelighed, som livet fordrer, så er jeg ikke så meget uenig deri.